

OSMANLI'DA DİVAN-I HÜMAYUN

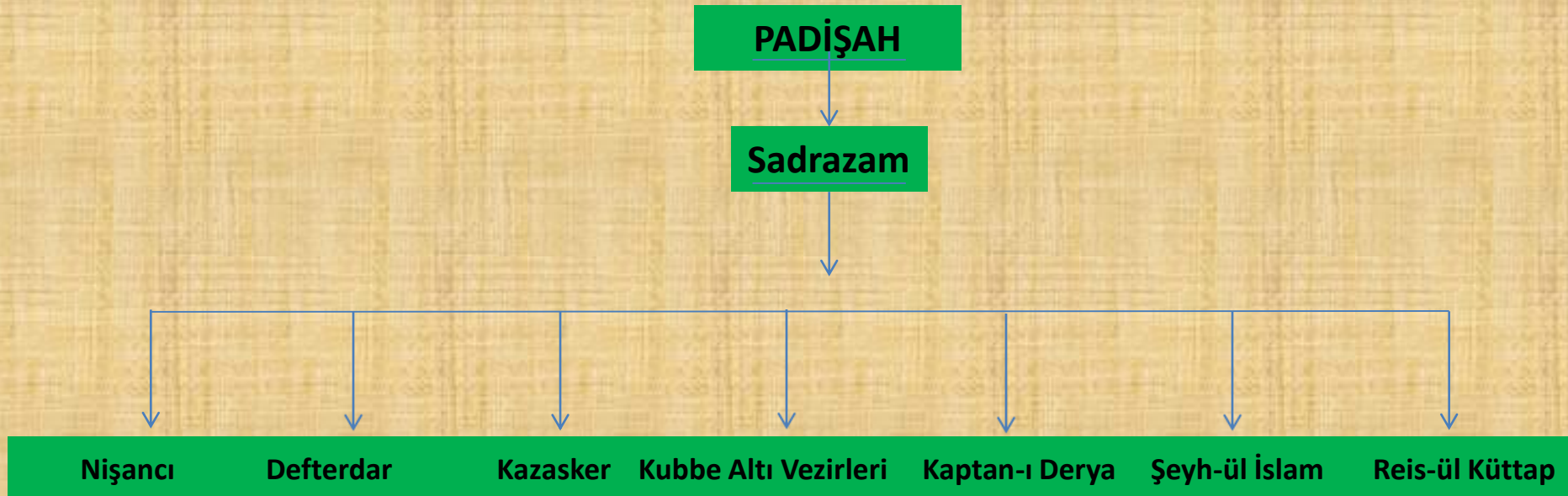

- Divan-ı Hümayun: Osmanlı'da devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı kurula denir.

- Osmanlı Devleti'nde Divan-ı Hümayun ilk kez Orhan Gazi tarafından kurulmuştur.

DİVAN-I HÜMAYUN ÜYELERİ

PADIŞAH

- Divan-ı Hümayun'un başıdır.

NOT: II.Mehmet(Fatih)'e kadar Divan'a padişah başkanlık etmiştir. Fatih devrinde, divanda üyelerin görüşlerini daha rahat söyleyebilmesi amacıyla “**kafes sistemi**” getirilmiştir. Yeni sistemle padişahlar divan toplantılarına katılmamış, ancak dilediklerinde kafes arkasından toplantıyı takip etmişlerdir.

SADRAZAM (VEZİR-İ AZAM)

- Padişahın mutlak vekilidirler. Günümüzdeki başbakandır.
- Padişah'tan sonra Divanın en etkili ismidir.
- Padişahın **mührünü taşırdı**.

NOT: Fatih'ten sonra Divana sadrazam başkanlık etmiştir.

NİŞANCI

- Devlet kanunlarını iyi bilirdi.
- Divandan padişah adına çıkan fermanlara tuğra çekmek de, bunların göreviydi.
- Ülkeye yeni katılan toprakların tapularına ve vergileme işlerine de nişancı bakardı.

DEFTERDAR

- Defterdar, padişahın malının vekilidir.
- Devletin gelir ve giderlerini tutan kişidir.
- Günümüzdeki **Maliye Bakanı**dır.

KAZASKER (KADIASKER)

- Osmanlı Devleti'nde şeri davalara bakan askeri hakim.
- Yetkileri arasında kadı, müderris ve din görevlisi atamaları, kadı kararlarını bozma, değiştirme ve yeni kararlar oluşturma vardı.
- Kazaskerlik 1480 yılına kadar Anadolu Kazaskeri olarak tek bir merkezdeydi. Bu tarihten sonra Rumeli Kazaskeri ve Anadolu Kazaskeri olarak ikiye ayrıldı.

KUBBE ALTI VEZİRLERİ

- Veziriazamdan sonra gelen diğer vezirler ikinci vezir, üçüncü vezir, dördüncü vezir vb. şekilde adlandırılırdı ve sayıları yediye kadar çıkabilirdi.
- Divan müzakerelerinde ve siyasi herhangi bir işin halinde de tecrübeli devlet adamları olan vezirlerin fikirlerinden istifade edilirdi.

KAPTAN-I DERYA

- Kaptan-ı Derya Osmanlı'da donanmanın başıdır.
- Denizlerden sorumlu olan kişidir.

ŞEYH-ÜL İSLAM

- Dini konularda en yüksek derecede bilgi ve yetkiye sahip olan kimse anlamına gelir.
- Osmanlı Devleti zamanında şeyhülislam dini konularda en yüksek yetkiye sahip devlet görevlisiydi.
- Gerektiği zaman dini sorunlarla ilgili görüşlerini fetva yayınlayarak açıklardı.

REİS-ÜL KÜTTAB

- Reis-ül Küttab Osmanlı Devleti'nde **dış devletlerle olan ilişkilerden** sorumlu olan kişidir.
- Günümüzdeki Dışişleri Bakanı'dır.

DİKKAT:

➡ **Şeyh-ül İslam**, **Kaptan-ı Derya** ve **Reis-ül Küttab** Divan'a ilk kez **I.Süleyman (Kanuni)** 'dan itibaren katılmışlardır.

HAZIRLAYAN:

Samime ÇEVRİN
Sosyal Bilgiler Öğretmeni